

Tvang ved tannbehandling av barn og unge i Norge

Foto: Morten Wanvik.

REGINA SKAVHELLEN AARVIK

Regina Skavhellen Aarvik er utdannet tannlege fra Universitetet i Bergen, 2016. Hun har siden det arbeidet som tannlege, TOO-tannlege og stipendiat i Den offentlige tannhelsetjenesten i Hordaland/Vestland fylkeskommune. Doktorgradsarbeidet er utført i et samarbeidsprosjekt mellom Universitetet i Oslo (UiO), Medisinsk fakultet – Institutt for helse og samfunn, og Tannhelsetjenestens kompetansesenter Vestland (TkVestland). Doktorgradsprosjektet er finansiert av TkVestland. Pedodontist/ph.d. Maren Lillehaug Agdal (TkVestland) var hovedveileder og førsteamanuensis Edel Jannecke Svendsen (UiO) var biveileder.

Regina Skavhellen Aarvik disputerte den 14. desember 2022 for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo med avhandlingen «Restraint in pediatric dentistry in the Norwegian Public Dental Service».

I sin avhandling har Regina Skavhellen Aarvik med medarbeidere undersøkt bruk, opplevelse og journalføring av tvang ved tannbehandling i Den offentlige tannhelsetjenesten (DOT) i Norge.

En andel barn og ungdommer rapporterer å ha opplevd fysisk og/eller psykologisk tvang ved tannbehandling. Disse er betydelig mer redd for tannbehandling og har lavere tillit til tannleger sammenlignet med barn og ungdommer som ikke rapporterer om opplevd tvang.

Tannhelsejournalene til ungdommene som hadde opplevd fysisk tvang viste at de har betydelig dårligere tannhelse, er reddere for tannbehandling

og har mer tid brukt i tannhelsetjenesten sammenlignet med et tilfeldig utvalg av dem som ikke hadde opplevd fysisk tvang ved tannbehandling. Det var ikke sammenheng mellom pasientrapportert og journalført tvang.

I gruppeintervju oppga tannleger i DOT at de tidvis må bruke tvang for å gjennomføre absolutt nødvendig tannbehandling. Bruk av tvang innebærer vanskelige etiske dilemmaer. Hovedfokuset er å handle i barnets beste, men det er utfordrende å vite om bruk av tvang er det beste for barnet.

Tvang forekommer ved tannbehandling av barn og unge i Norge og kan være en belastning både for pasienter og tannhelsepersonell. Det er derfor et tema som bør få økt oppmerksomhet i tannhelsetjenesten.

MedDentCare
TANN & HELSE

Vi prioriterer din henvisning. Avansert endodonti, smerteutredning, CBCT, apikal kirurgi / oral kirurgi og behandling under narkose.

Hoffsveien 16, 0275 Oslo | Tel. 22 20 02 22 | post@meddentcare.no | www.meddentcare.no

Tannlege Arash Sanjabi DDS
MNTF, spesialist i endodonti